

وانەكانى جوانكارى و مۆدى جلوبەرگ

لە بواری جوانكارى و مۆدى جلوبەرگدا چەند
هەنگاۋى سەرکەوتتوو هەن، ئەوەندەش ھۆكارى ھەلە
ھەن، كە جوانىي لەشولار و ستاييل دەشپۆيئەن.
ھەموو خانمىك حەزەدەكات جەكەى شىك و
ناياب بىت لە جوانىدا، ئەگەرچى ھەندى
لەكچان و ئافرەتان بە جوانى و شارەزاياڭە
جەلكانىان ھەلدەبۆيئەن و دەزانن چى جوانە
لەگەل جەستەيان دەگونجىت، بەم چەشەنە
شىۋاۋزىكى سەرنجراكىش بۆ خۇيان بەدى دەكەن،
ھەر بۆيە پىسپۆرانىش چەندىن وانەيان بۆ خانمان
ئامادە كروو، تا سوود لەم وانانە ۋەربگرن بۆ زياتر
شىككردنى جلوبەرگ و ستاييلەكانيان:

پشتىن: ئىكسسوارىكى

گرنگە لە جوانىدا،

سەرنجراكىش و ناياپە،

دەتوانى لەگەل ھەموو

جلىك لە پشتى خۆتى

بەكەيت، بەتايبەت لەگەل تەنوو

و پانتۆل و عەزى.

پىلاۋى ۋەرزشى: كەرەستەيەكى

دىكەى گرنگە، لەشولارت ناسك و

وردتر دەردەخات، دەتوانى لەگەل زۆرىەى

كەرەستەكان لەپىي بەكەيت.

دوۋگمەى كراۋە: كاتىك قەمىس لەبەر

دەكەيت، يان ئەو جلاڭەى دوۋگمەيان زۆرە،

دەتوانى بەشىك لە دوۋگمەكانيان بەكەيتەو، تا

بە سروشتى و ئاسايى دەربكەوئەت.

جلى رەنگى سروشت و گيانداران: چەندىن

جوۆرە جەل لەسەر رەنگ و نەخشى گيانداران

دەنەخشىئەن، لەوانە، نەخشى پلنگ، رەنگى

ئاسك و سروشت و بالندەكان.

قوماشى نەخشىئەنراۋ: جلىكى ناياپە لە

جوانىدا، سەرنجراكىشە لە پىكەتەدا،

دەتوانى لە كاتەكانى رۆژانەدا لەبەريان

بەكەيت و جىگەى سەرنجەن.

تیشىرت و قەمىس: دوو جلى ناسكەن

كە جەستەت زياتر ناسك و گەشاۋەتر نىشان

دەدات، بەتايبەت كە تیشىرت و قەمىسەكەت لە

رەنگى سىي، يان ھەر رەنگىكى دىكە دەبىت.

كەرەستەكانى ماکياژت پياريزه

كاتىك ھاوپى و دەستەخوشكەكانت سەردانت دەكەن، يان كاتىك خەرىكى خۇنامادەكردن بۇ شايى و زەماوئەند و ھەلپەركى، بەھۆى پەلەپەل لە كاتى ماکياژكردندا، ھەر كەرەستەيەك بگەوئتە بن دەستيان بەكارى دەھىنن و ناشرانن ئەو كاريگەرى خراپى لەسەر روخسار و ماکياژەكەش دەھىت، چۆنكە ھەندى لەو كەرەستانە ھۆكارىن بۇ گواستەھوى بەكتىريا و فايروس، لە كەسيكەوہ بۇ كەسيكى ديكە، كاريگەريشى راستەوخۆ دەھىت، بۇ نمونە زۆر جار دەھىنى كە دواى بەكارھىنانى كەرەستەي كەسيكى ديكە، شوئنى ماکياژەكە سوور دەھىتەوہ، يان تووشى زيەكە و خالى رەش و وردە زيەكە دەھىتەوہ، بۇيە نايىت ھەموو كەرەستەيەك بەكارھىنيت، ئەو كەرەستانەش كە تەنيا بۇ كەسيكە و ناكريت كەسانى ديكە بەكاريان بەھىنيت، ئەوانەن: ئەو ماکياژنەي لەناو قوتوو دەكرين و بۇ بەكارھىنانى پەنجەي دەست بەكاردەھىنرين، لەوانە، كرىم، فازلين، كرىمى چاو، بۇ ئەوانەش دەھى بەر لە بەكارھىنانى پەنجەكانت پاك بەكەيتەوہ. ماسكارا، كەرەستەكى تايبەتە و تەنيا بۇ كەسيكە، كاتىك پىستى چاوى كەسيكى ديكە نەخۇش، يان بريندار دەھى، نابج كەسانى ديكە بەكارى بەھىنن. كرىمى ئەساسيش كەرەستەيەكى ديكەيە و بەھۆى ئەوہى پەنجەي تيدەكەي و لە روخسارتى دەھىت، بۇيە دەھى تايبەت يىت بۇ كەسيك. كەرەستەكانى ديكەش وەك: سووراو و قەلەمى ليو، فلچەي ماکياژ، فلچەي پاككردنەوى روخسار، كەرەستەكانى موولابردن و تاشين ئەوانەش ھەموويان تايبەت بە يەك كەسن.

چۆن برژانگت دريژتر و بەھيژتر دەكەيت؟

زۆربەي ئافرەتان بە دەست كورتى و لاوازيى برژانگەكانيانەوہ دەنالينن، دەشرانن كە برژانگى چاوەكان، ھىماي جوانى و رووپۇشى روخسارە. تۆى خانميش كاتىك برژانگىكى دريژ و رەوانت دەھى، چاوەكانت زياتر دەگەشئىتتەوہ و بەم چەشنەش روخسارت كراوتەر و گەشاوتەر دەھىت. ھەموو خانمان ھەميشە ئاگادارى برژانگەكانيانن و بە ناسكى و وردى مامەلەي لە گەلدا دەكەن، بەلام وپراي ئەو گرنگيدانەش، ھەست دەكەن دريژى برژانگيان لە ناست خواستى دلپاندا نيبە. بۇ چارەسەرى ئەو گرنتە چەند ماركەيەك برژانگى دەستكرديان داھىناوہ كە بە (long lashes for ever) ناسراوہ، كە جگە لەوہى بۇ جوانى دادەريت، ھەرەھا برژانگيش بەھيژ و دريژ دەكات. ئەو برژانگى دەستكردانە، جۆرە ماددەيەكى شلى تىكراوہ، كە ناوى (بماتۆبرۆست)ە. كاتىك ويستت شلەي برژانگ، يان ماسكارا ھەلپەريت، ئەو جۆرە ديارى بكە كە ئەو ماددەيەي تيدايە و ئەوہش برژانگت بەھيژتر و دريژتر دەكات، ھەرەھا ھەندى ئامۆژگارى خانمانيان كردوہ، كە دەم و چاويان بە ناوى زۆر گەرم نەشۆن، ھەرەھا لە كاتى ماسكارا كردندا، رەگى برژانگەكانيان بە توندى رانەكيشن و بە نەرمى مامەلەي لە گەلدا بكەن و كەرەستەكانى ماکياجيش شەوانە لەسەر برژانگ نەھىتتەوہ.

كراسى بووك له پەرەمووچى قاز

خۆشەويستى و ھەستى ھەندى لە مرؤف بۇ گيانداران و بالئەندەكان، ئەوئەندە بەرزە بە چەندىن رینگە لاسايى دەكەنەو، نەوئەك ھەر تەنبا بە دەنگ، بەلكو بە شپۆەش لاسايان دەكەنەو. كچىكى بەرىتانى و رەگەز چىنى كە ناوى (شىرىل ماكلاین)سە، لە سەرۆبەندى رۆژى ھاوسەر گىرىدا بە جەكەى لاسايى ئەو بالئەندە خۆشەويستەى كردەو كە لە مندالیبەو گرنكى پىدەدا. باوكى شىرىل كىلگەيەكى ھەيە و تىايدا چەندىن بالئەندە و گياندارى راگرتو، ئەوئەى شىرىل ھەزى پىدەكات، قازە، لە كىلگەكەياندا نزيكەى (۲۰۰۰۰) قازيان ھەيە، شىرىل بەر لە رۆژى زەماوئەندى بىرۆكەى دروستكردنى كراسى بووكىنى خۆى لە پەرەمووچى قازووە بۇ ھات، ھەر بۇيە ماوئەكى زۆر خەرىكى كۆكردۆنەوئەى پەر و بالى قازەكان بوو، دوای ئەوئەى ئەوئەندە پەرەمووچەى كۆكردەو، دواتر ماوئەى (۴) رۆژ بە ھاوكارى بەرگدرووئەك كراسەكەى رۆژى زەماوئەندى دروست كرد، كراسەكە لە قوماش و كەرەستەى ديكە نەبوو، بەلكو تەنبا لە پەرەمووچى قاز دروست كرابوو.

كەشتىبەك لە ش

ئەك تەنبا بە يەكئەك لە گەورەترىن كەشتىبەكانى جىهان دادەنرئەت، بەلكو ھەژمارى ولاتىكى بۇ دەكرئەت، چونكە زۆر لە قەبارەدا گەورەيە و ھەموو شتىكى تىدايە، ئەگەر چاوت دابخەن و بتخەنە سەر ئەو كەشتىبە، ھەست ناكەى كە ئەو كەشتى بىت و بەلكو وادەزانی لە نىو يەكئەك لە شارەكانى ولاتانى جىھانى، ئەو كەشتىبە لەلایەن كۆمپانىيەى (رىجىنت) دروست كراو، برى (۴۵۰) ملیۆن دۆلارى تىچوو. شويئى (۷۵۰ تا ۱۰۰۰) گەشتىيار دەبىتەو، ئەو

فېستىۋالى گول

يەككە لە گەورەترىن فېستىۋالە كانى جېهان كە سالانە لە ولاتى ھۆلەندا سازدەكرىت، تايبەت بە گول و ھەزاران جۆرە گول لەو فېستىۋالەدا نىشان دەدرىن، ھەك پەيامىك لە ھەي ھۆلەندا بە ولاتى گول ناسراو، فېستىۋالە كە لە گوندى (ديوتش) ئەنجام دەدرىت، سالانە بودجە كەي نيوان (۳۰۰ تا ۴۰۰) ھەزار يۇرۇي بۇ تەرخان دەكرىت، نزيكەي (۱۹) تيم و ھەر يەكەو كارى نمايشكارى خۇي بە گول دەكات، ھەندىكيان پەيكەر و ھەندىكي ديكەش كەرەستە و كەلوپەل لە گول دروست دەكەن. شەقامى (زوندىرت) دەبىتە نمايشگاي ئەو فېستىۋالە، سەرەتا ئەو فېستىۋالە لە سالى (۱۹۳۶) كراوتەو، ئەمسال دەبىتە (۸۱) مەمين فېستىۋالى گول، كە ئەو شوپنە گوندى لە داىكبونى گەورە وپنەكىشى ھۆلەندى (فان كوخ)ە، بۇيە ھەك رىزلىنانىك بۇ ئەو وپنەكىشە، سالانە لە گوندى كەي فان دۇخ فېستىۋالە كە سازدەكرىت، زياتر لە (۵۰۰۰۰) كەسپش بەشدارى فېستىۋالە كە دەكەن.

يۆەى شارىك

كەشتىيە ناوى (كەشتى ۷ دەريا the Seven Seas Explorer -) يە، لەسەر ئەو كەشتىيە ھەموو لايەنىكى ژيانى رۇزانە تىادا بەدى دەكرىت، لەوانە (مەلەوانگە، شانۇ، بنكەي تەندروستى، سىنەما، شوپنى وەرزش، ھوتېل و چىشتخانە، ئەو كەشتىيە لەژىر سەربەرشتى (شازادەي مۇناكو شارلىن) دروست كراو و رووبەرى ئەو كەشتىيە (۴۴۴۳) پىيى چوارگوشەيە، دەتوانىت بەبىج وەستان لە ھىچ وپستگەيەك بۇ ماوەي مانگىك گەشت بكات.

کاریکاتیر

- پهنديكى كوردى هميه دهلج، همر زالمئيك زهوالئيكى هميه، ئهو كاريكاتيردهش هممان مانا دهبه خشيت و باس لهوانه دهكات كه خويان به سهر كه سانى ديكه دهسپينن، بهلام كه سانى ديكهش همن خويان به سهر ياندا بسه پينن.

پهند و وته

- پيرل سادينستراكيهر بوك، خانمه نووسهرى ئهمريكى، له سالى (1892) له دايك بووه و له سالى (1973) كۆچى دوايى كردوه، دهبارى ته مهن و ميشك و عهقل دهلي: ئه گهرچى به ژماره دهزانين ته مهنمان چهنده، بهلام رهنكه ته مهنى تيگه يشتن و بيركردنه وه مان نهنانين، تهنيا له ريگه ئهو هممو تازارانى كاتيك روويه پرووى بيرى تازه دهبيتهوه، دهزانين ته مهنى بيركردنهوه و تيگه يشتنمان چهنده و چونه.

كاور

همست قورله و به وردى بير له لايه كاني ژيانت دهكبيتهوه، خوت چيگير بكه، چونكه ژيانت بهرو باشى دهچيت ء همست به نارامبه خشى دهكبيت، هندنك له هاورنكانت سهرگه كانه دهسپينن، كه سانى دهروبهرت فراموش مه كه و كاريگهرى باشت له سهر يان هميت.

گا

له گدل كه سانى نزيك به جوانى رهفتار بكه و ژيانى كهس تيكه لى ژيانى خوت مه كه. نهوى له سهرته لهو ماويه جيهه جيهان بكه. كاريكى نوپت بين راهسپينن، پئوسته به باشى بيرى لئ بكهتهوه و به جوانى لئ ورد بيتهوه، چونكه ئينسا كانه كى گونجاو و له باره.

جيك

بيركردنهوهت جوانه و كه سانى دهروبه لئت رازين، بهلام دهج له ناستى كه سانى ديكه تيگه كيت و بزانت نهوى يارمه تيت دهات هارموزى تويه. كه سيك كاريكى به نييه تاكى خوى بين راگه ياندوى، توش بيرى لئ بكهروه و به نهنجاميكى باشت دهگه ينينت.

قرژان

نهنجامى كاركانت لهو ماويه دا ورده گريتهوه و نهوى پئوسته له سهرته نهويه كه دياربان بكهيت. كه سانيك همن همست به لووتبه رزى دهكهن و خويان له تو به رزتر دهبينن و وات لئدهكهن راستيه كانه لئ بزر بكهن، توش تهنيا وهكو سرووشى خوت مامه له بكه و ريگهت بهرمه ده.

شير

نهوى له ميشكه ئينسا كانى نييه جيهه جى بكهى، پئوسته پؤ ماويه كى ديكه دوايغه، همست جوانه و مهيله كيشه بچوكه مان كاريگهر يان له سهر ژيانت ههيت، نهينيه كانهت پارنزه و مهيله كهس يارى به ژيانت بكانت، كه سيك دهيووت لئت نزيك بيتهوه، بهلام تو ريگه كى نادى.

گوله گه نم

ماويه كه ماندوى و پئوسته به بشووانه، نهو كانهى خهريكى كاريكى، نهوانى ديكه دوامهخه، كه سابه تيت بههيزه، بهلام پئوسته به كه سيك بهرو ژيانتيكى چيگير ببات، همست به كه سانى ديكه بكه و ريگه لئ ههزه كانهت مه كه، چونكه ئينسا كانى خوته.

فيك ارى وينه

- بير له وينه ئهو سه گه بكهتهوه، ئاخو چون لهو شوينه وهستاوه و له ژيرهوى چى هميه، ناوه، يان چييه، ههولبدن سوود له بيرۆكه كى وهريگرن.

تابلو

- گۆره پانى چاپخانهى شهوانه كاريكى ناوازي گهوره وينه كيشى هۆلندى (ئوينستنت فان كوخ). كه له سالى (1803) له شارى زونديرتى هۆلندا له دايك بووه. نهو تابلو بهى له مانگى سپيته مبهرى سالى (1888) كيشاوه، كه له گدل نهو مانگى ئينستادا ريكهوت، باس له به كيك له قاره خانه و چاپخانه كانى ولاتى فهرنسا دهكات. وينه كه به درژى (80) سه نتيه متر و پانى (60) سه نتيه متر كيشراوه، به تابلو زهيتى و له سهر كانفاس داده نرتت. قان دؤخ له سالى (1890) كۆچى دوايى كردوه.

شايان

لەگەل كېشە و گىرنت رانەھاتىۋى و ھەردەم كارەكانى خۇت بەنرەخ وەرنانگىرى. پارىزگارگى لە كەسايەنى و نارى خۇت بەكە، لەبارى كارەكتەدا ھەندى كارىگەرى جۇراۋجۇر ھەبە، بەشكەن بە شىۋەبەكى نىگەتتۇقنە بەسەرتدا دەشكەتتە، بەلام بەھۇى بەھىزىت سەركەوتن لىت نىزىك دەپتتە.

دووپك

كەسايەتتە بەھىزە، ھەر بۇيە كەسانىك دۇلەتتە دەكەن و رىنگى سەركەوتتە لى ون دەكەن. بە جۋانى بىر دەكەتتە و ناسۇزگارگى لە كەسانى دىكەش وەرنىگەر، ھەستت بەكارىشە بۇ رۋانن لە دارۋۇزتە بى بىر كەتتە بىر بار مەدە، كەسك داۋاى بارمەتتە لىندەكات، چەنكە تۇ تەنبا كەسى كە بەتەۋاى لى تىدەگى.

كەۋان

ھەولەكەتتە بەھىزە، ھەر بۇيە كەسانىك دۇلەتتە دەكەن و رىنگى سەركەوتتە لى ون دەكەن. بە جۋانى بىر دەكەتتە و ناسۇزگارگى لە كەسانى دىكەش وەرنىگەر، ھەستت بەكارىشە بۇ رۋانن لە دارۋۇزتە بى بىر كەتتە بىر بار مەدە، كەسك داۋاى بارمەتتە لىندەكات، چەنكە تۇ تەنبا كەسى كە بەتەۋاى لى تىدەگى.

گىسك

ھەولەكەتتە بەھىزە، ھەر بۇيە كەسانىك دۇلەتتە دەكەن و رىنگى سەركەوتتە لى ون دەكەن. بە جۋانى بىر دەكەتتە و ناسۇزگارگى لە كەسانى دىكەش وەرنىگەر، ھەستت بەكارىشە بۇ رۋانن لە دارۋۇزتە بى بىر كەتتە بىر بار مەدە، كەسك داۋاى بارمەتتە لىندەكات، چەنكە تۇ تەنبا كەسى كە بەتەۋاى لى تىدەگى.

گۈزە

نىگەران و دورۋەلى ھىچ تەنچامىكى نايت، بۇيە دەپى لەم ھالەتتە دور بەكەتتە، ھەولەكەتتە بەھىزە، چەنكە ماندىسۋون بەسەرتدا زال بۇدە، كات گونجەۋە بۇ جىنەجىكەرنى پىرۋەكەتتە، بەھىزە بە ھەلسەدە و بە ھىچ شىكە مەرووخى، نەۋەى لە مېشكە بەكارىن بەھىزە و سەركەوتتە دەپتتە.

نەھەنگ

مادىكە خۇت شەلۇاندەۋە و كارەكەتتە لە خۇت تىكداۋە، پىنەست ناكات ئەۋەدە رەشەبىن بىت، بىر بارى خۇت بەدە و بەشەبەن مەبەدە، كەتتە كاتتە تەرخان بەكە بۇ بارمەتتە بەكەن لەنەندامانى خۇتەكەت، ھەستت قورۇلە و لەگەل ئەۋە كەشەشدا بەجۋانى لەيەكتە تىدەگەن، خەم لە داھاتتە مەخۇ.

يارى پىت

ھەولەكەتتە پىتەكان رىز بەكەتتە، تا ناۋىكت بۇ دەردەپتتە:

ب و ا گ ت ي

ناسانكارى : جۈرە ئۇتۇمبىلىكە !

نوكتە

- جارېكەن فرۇكەبەك خەرىك بوو دەكەوت و ھەموو سەرنشەنەكان ھاۋارىيان دەكرد و دەترسان، يەكەنكەن نەبى، خۇى پىدەنگ كىرەبوو، ھىچ قەسەبەكى نەكرد. پىدەلەن: بۇ ۋا پىدەنگى؟ ئەۋىش دەلى: خۇ فرۇكەكە مالى من نىبە، دەكەوتتە، با بەكەوتتە!

مردوۋەكانى ھۆزى تىرىب

رىزگرتن لە مرۇف، چ لە ژياندا بىت، چ مردوۋ بىت، گوزارشت لە كۆمەلگەبەكى پىشكەوتتە و يەكەرتتە دەكات، ئەگەرچى ئەۋانەى لە ژياندا نامىنن، نابى يادىان نەكەتتە و پىشكەوتتە بىخىن، چەنكە رۇژانىك خەمەتتى خىزان و نىشتمان و دەۋرەبەرى خۇيان كىرەۋە، بەلام لەلەى ئەۋ ھۆزە ئەندەنۋىسىبە، رىزگرتن لە مردوۋانىيان جىۋاۋە و رىنگەبەكى دىكەى ھەبە. ناۋى ئەۋ ھۆزە (دانى تىرىب) ە سەرۋك ھۆزەكەيان ناۋى (ئىلى ماپىل) ە و گوندى (ۋوگى) لە ناۋچەى ۋامىنا كە دەكەوتتە رۇژناۋاى ھەرنى (پاپوا نىۋەگەبىنى)، ئەۋ ھۆزە مردوۋەكانىيان ناننن، بەلكو مومىيان دەكەن و ھەلپاندەگرن، ساۋە ساۋەش نمايشىيان بۇ دەكەنە، ئەۋ ھۆزە لە سالى (۱۹۳۸) دۇزارۋنەتەۋە و سالانەش گەشتىاران سەردانىيان دەكەن.

نافوۋرە و ئاۋرپىژە سەيرەكان

نافوۋرە و ئاۋرپىژەكانى سەر شەقام و شوئە گىشتىبەكان، ھەم دىكەرتتە بۇ جۋانى شار، ھەرۋەھا بۇ سەرنچراكىشەنى گەشتىاران و خەلكە، ھەر يەكە لە شىۋە و نەخشىكەدا دروست دەكەرن، ھەندىكەن سەرنچراكىش و تايەتن، ئەۋەتا چەندىن نافوۋرە ھەن لە جىھاندا كە چىگەى سەرسامى ھەموۋانن. لە ۋلاتانى ئەمىرىكا و چىك و فەرنسسا و ئەرژانتىن زۇرن، بەلام سەرتىن نافوۋرە ئەۋبە كە شىۋە تەپلىكە بە ناۋى (مىلېنىۋم شىكاگۇ - millennium chicago fountain) لە ۋىلايەتى شىكاگۇ ئەمىرىكايە، ھەم نافوۋرەبە ھەمىش دەسۋورپت و دەنگى لىۋە دېت، كە بە جۋانترىن و سەرتىن نافوۋرە دادەنرتتە، جگە لەۋەى سەركىپىكى گەۋرەبە و تىياندا زانىارى و بابەتى ھەمچەشەن بلاۋ دەكاتتە، ھەر يەكە دەتتەتتە ۋىنەى خۇشى ۋەك رىكلامىك بلاۋ بەكاتتە.

